

F3032

F54/13336

საქართველოს
პარლამენტის
გამგეობის
გამგეობის
გამგეობის

ჩვენ

წელიწადი
1907წ.

თბილისი

ოთხშაბათი

№ 9

28 თებერვალი

მიიღება ხელის-მოწერა 1907 წ. კოველილიურ
პოლიტიკურ და სალიტერატურო გაზეთ

ჩვენ ცხოვრებაზე

აზიანის და ევლოშვილის მონაწილეობით.

გაზეთი ელირება:

თბილისი: ქალქ გარეთ:
7ლიურათ. 5 მ. წლიურათ 6 მ.
ექვსი თვით. 5 მ. ექვსი თვით 8 = 50 კ.
ერთი თვით. = 50 კ. ერთი თვით = 60 კ.

ცალკე ნომერი 3 კაპ.

ხელის მოწერა მიიღება სტამბა „საქმე“ ში.
მიხილის ქ. № 40.

ფოსტის ადრესი: Тифлис „Члены Цховвериа“. რედა-
ქციის — ქალაქის ქ. № 88.

სსრპ

თბილისის მოსამსახურეთა ურთიერთ
დახმარებელ საზოგადოების

ვამგეობა

აქნობებს ყველა ზუგუფურ-ტრეზორანების,
ტრეზორანების, სამიჯნობის, სარდაფ-
ების, ღვინის საეჭრების ოჯახ-
ების, სასწავლებლების საიდუმლო-ფუ-
ბის მოსამსახურეების ქალსა და კა-
ცის განუყოფელად, ეროვნებისა, რომ
საზოგადოების კანტონა იმყოფება ვილი-
სიგნის ქუჩაზე, სახლი № 8. ღია
ამასთანვე ორ-ნახევარი პროცენტით თე-
ურ გაპაგირის საწევრო გადასახადით.

ლიბერალური ბურჟუაზია რუსეთის რევოლუციური

(გაგრძელება)

მაშ ასე. ლიბერალური ბურჟუაზია
აშკარათ ანტირევოლუციონერობის. მი-
სი წარმოადგენელი კადეტები რეპუტაცი-
ურადგანა. კლემანსოს ფიქსიზმს, რომ
ხაზინას მხოლოდ მაშინ ვადასებებთ მი-
ლიონებს, თუ დღეში კადეტები პრო-
ტესტს არ განაცხადებენ. კადეტები და-
თანხმდებიან, და რომ ეს შეზღუდვა
ვერ შეაშინოს ხალხმა, ისინი თავის
გარშემო უწოდებენ მის, „ხალხის თა-
ვისუფლებების პარტიას“ არჩევენ კადე-
ტების პარტიას.

ასე იქცევა ლიბერალური ბურჟუაზია
და არც შეიძლება სხვაანაირად მოიქცეს.
„იქ, სადა პროლეტარიატი დამოუკი-
დებელ კლასთან გამოდის, ბურჟუაზია
თავს ანეცხის რევოლუციონერობას“
(იხ. დიხუი. სიმ. — კ. კაუტსკი).

ამიტომ არის, რომ კადეტებმა უარ-
პყვეს ბრძოლის ლოზუნგები, როგო-
რიკა, მაგალითად: სათათბიროს გარეთ
ბრძოლა, დამფუძნებელი კრება და სხვა.
ამიტომ არის, რომ კადეტებმა შერი-
გების ლოზუნგები წამარყვეს, როგო-
რიკა მაგალითად: ორგანიზებული მუშა-
ობა სათათბიროში, კადეტური სამინისტ-
რო და სხვა.

გვარჩიოთ ეს ლოზუნგები.
როცა ამ. მენშევიკები კადეტებთან
შეთანხმებას ქადაგებდნენ და თანაც მათს
გარეგნულუროვნებაზე იცნებოდნენ,
კადეტების ცენტრალურმა ორგანომ,
„რუსი“-მა, უცხებთან უკმაყოფილო-
მეთ მოგვარებო, რომ ჩვენ რევოლუ-
ციონისთვის არ მოვალთ სათათბიროში,
ჩვენ საკანონმდებლო გვიდა სათათბი-
როში.

ღიბს, რევოლუციონერი აგიტაცია
კი არა, სახის ორგანიზაცია კი არა,
რევოლუციონერ შეგნების გააღმსახე-
ბა კი არა, — არამედ კანონმდებლობაზე
ბრძოლა, მოქმედება, ცრუ-რევოლუციონ-
ერული თანახმად დღევანდელ — ძირი-

თად კანონებისა, — ი, რა არის ორგა-
ნიზებული მუშაობა დღევანდელ მომენტში.
„ძირითადი კანონების“ უარყოფა კი
არა, რევოლუციონერი კომპლიქტის
გაღრმავება კი არა, — არამედ ამ კანონ-
ების განმტკიცება და რევოლუციონ-
ერული შეგნების დახმარება — რა არის
„კანონმდებლობა“ მოქმედება დღევანდელ
პირობებში.

რა შედეგს შეიძლება მოჰყვეს კადე-
ტების ორგანიზებული მუშაობა?
ვალდებული ვართ თუ არა მხარი და-
უჭიროთ ორგანიზებული მუშაობის სათათბი-
როში?

ყველაზე პირველად საქითა შევა-
ნჩიოთ, რომ ვერაფრითაა ორგანიზებული
მუშაობა და ვერაფრითაა რევოლუციონ-
ერული იქნება ეს რევოლუციონერი თუ ნამდვი-
ლი, — ვერაფრითაა რევოლუციონერის ვერ-
დასაშვებია, რადგან ძალიან ნათქვამდნენ
ამის ლიბერალები: რევოლუციონერის ხაზის
ფურცელი არ არის, რომ კადეტთა მო-
რჩევის ტექტიკა დაიშვას ის! და როცა
„წი“-ი წერს, რომ ბალშევიკების აზ-
რით „რევოლუციონერის რევოლუციონ-
ერული მოძრაობისა“, — არა შეგვიძლია
არ შევამჩნიოთ, რომ თბილისელ მენ-
შევიკებს იმდენადვე ესმით ბალშევიზმი,
რამდენადვე ბალშევიკებს.

ღიბს, სათათბიროს ორგანიზებული მუ-
შაობა ვერ დაიშვას რევოლუციონერისა,
პირიქით — რევოლუციონერისათვის გამო-
ყენებას ამ მუშაობის წყაფს და თავის
გზით გასწევს გამარჯვებისკენ.

მარტამ ეს სულაც არ ნიშნავს იმას,
რომ, ვითომ ჩვენ მხარი უნდა დაუჭი-
როთ ორგანიზებული კონსტიტუციონერული მუ-
შაობის და ლოზუნგით ვადასებოთ ის.

სულაც არა! და ეს იმიტომ, რომ
ბრძოლა არ არის ჯერ კონსტიტუცი-
ონერული, იმიტომ, რომ რუსეთში საი-
მართლო ომია გამოცხადებული, რომე-
ლიც დღით-დღე უნდა გაძლიერდეს.
მიმართული დამოუკიდებლობის, მიმართი-
ლად უმუშაოების უმუშაოების, მიმართი-
ლად მხარეთა დაშლისკენ. დღევანდელი
კამარისა, რომელიც სათათბიროს „და-
თხოვს“ და დღესაც ასე ხშირ-ხშირად
აქცობს თავის განმარტებებს, — და ის-
ინი გეტყვით, რომ ეს სწორეა ასე.

იმიტომ, რომ (სოციალდემოკრატიის სა-
ქმე არაა, მორჩილების ლოზუნგებით მი-
მართვის ხალხს; იმიტომ, რომ მისი სპე-
ციალური უკუგაგონის — ფაქტობრივად უკუ-
გაგონის — თავის სპეციალური ბრძოლის ლო-
ზუნგები და კადეტური ლოზუნგები და-
ახლოვდეს ის; იმიტომ, რომ სოციალ-
დემოკრატიის ბრძოლის პარტიას, მისი
პირველი მოვალეობა რევოლუციონერული
შეგნების გაღრმავებაა, — კონსტიტუცი-
ონერული მუშაობის „მომრიგებელი“ ლო-
ზუნგები კი დროებით ალღუდებენ ხალ-
ხის რევოლუციონერულ შეგნებას. ჩვენი

საქმე არაა აქტუური მონაწილეობა მიე-
ლოთ დღეს ასეთ მუშაობაში. თუ ხალ-
ხის მოძრაობა არ იქნება, თუ „ოქტომ-
ბერი“ არ გამოვრდება, სულ რაითა,
რევოლუციონერის მარცხი მოესწრება რუ-
სეთი, — და ტყუილად ფიქრობენ ამ.
მენშევიკები რეპუტაციის დახმარებას სათა-
თბიროში კენჭობენ! მაგრამ თუ ხალხის
მოძრაობა „დაიწყება“, თუ „ოქტომბე-
რი“ აღდგება, — ჩვენი ვალია ვეცადოთ,
რომ ეს მოძრაობა ჩვენი ლოზუნგების
გარშემო მოხდეს და არა კადეტური
ლოზუნგების.

გაისწევთ ფაქტი. ოქტომბრის მო-
ძრაობამ პაწია რევოლუციონერული მო-
ძრაობის სათათბირო. მაშინდელი კადეტ-
ები უარყოფდნენ დამფუძნებელ კრებას
და სწორედ ასეთ სათათბიროს ითხოვ-
დნენ, ეს იყო მათი ლოზუნგი. ასე,
რომ მენშევიკების აზრით სოც.დ.ს. სწო-
რად ამ ლოზუნგისთვის უნდა დაეჭირა მა-
შინ მხარი, თუ რევოლუციონერის არ უარყოფდა.
როგორ მოიქცა სოციალდემოკრატიამ?
უკუაღიზიანეს ლოზუნგები? კადეტ-
ების ლოზუნგს დაუჭირა მხარი (მაშინდელ
კადეტებს ასეადავლებენ? ერკვა)? არა!
სოციალდემოკრატიამ არ დაუჭირა მხარი
კადეტების ლოზუნგს, მან თავისი ლო-
ზუნგი წამოაყენა — დამფუძნებელი კრე-
ბა — და ამ ლოზუნგის ქვეშ გაატარა
მთელი ოქტომბრის დღეები.

ღიბს, ასე უნდა ცდილობდეს სოცია-
ლდემოკრატიის ხალხის რევოლუციონ-
ერული შეგნების გაღრმავებას.
და ვინც ფაქტობრივად უკუაღიზიანეს სო-
ციალდემოკრატიის ლოზუნგებს, ვინც
კადეტური ლოზუნგების გარშემო უწე-
რდები პროლეტარიატს, — ის თავისი და-
ბუთის ცდილობს კადეტების მანაწილე-
ბით გადაყენების რევოლუციონერული
პროლეტარიატის.

სინტეზიკოს არ არის, რომ მენშევი-
კებიც სწორედ ასე უკუაღიზიანეს საქმეს
ამ 8-მ თვის წინეთ. თუმცა ძალიან
ტლანკით ლაპარაკობდნენ. ყურა დაუ-
გდნენ მენშევიკების ბედად, მარტამ:

„ჩვენი საზღვრული სათათბირო ვერ
შესძლებს დასდეს ფერად წოდებულ
„ორგანიზულ“ მუშაობის გზაზე, ე. ი.
ვერ შესძლებს მორიგ კანონების შე-
მოწმებას და... საბელშევიკის მართვა-
გამგონის იმ ფარგლებში, რომლებშიც
ის მთავრობამ ჩააყენა 14 დეკემბრის
კანონი... ყოველივე „ორგანიზულ“
მუშაობა... სოციალისტური გამორჩევა
სათათბიროს და ხალხს შორის და
მხოლოდ თვითმპყრობელობის მოუ-
ტანად სარგებლობას“ (იხ. „Народъ
и госуд. дума.“ Мельмаръ 10 გვ.).

აი თქვენც ვინ „უფრობოდა“ ორგანი-
ზული მუშაობის!
მისი ტყუილად ამაზე თბილისელი მენ-
შევიკები, რომლებიც დღის ამით უკე-
რენ მხარს ორგანიზებული მუშაობას?
ღიბს, ტყუილად არ ვამბობდით ამას!

წინეთ, რომ (ამდენადვე კადეტები იბ-
რებიან რეპუტაციის, იმდენად მენშევი-
კები იბრებიან კადეტებისკენ...

არც კადეტები აქებენ ტყუილ-ბრა-
ლოთ ამ. მენშევიკებს, — სული სული
იქნება!.

პირველადვე გუშაობს ნაპა-
ზი პირველადვე დეპუტატს.

პეტერბურგის კომიტეტმა რუს. სოც.დ.
დემ. პარტიისამ ამას წინეთ ნაპა-
ზის პროექტი შეიმუშავა. პეტერბურგელ
მუშებს მიუღიათ ეს ნაპაზი და დეპუტა-
ტისთვის გადაუციათ. აი ეს ნაპაზი მო-
კლე...:

მეორე სათათბირო უფრო ძნელ პი-
რობებში შეიკრება, ვიდრე პირველი.
მუშების და გლეხების ეკონომიური გა-
რეკება უზომოდ გაიზარდა. დროგამო-
შვებით უმუშევრობა ქალაქებში, ლო-
კალური და აუტორიტარული საგნების სი-
კატეტი და აუტორიტარული პროლეტ-
არიატის ტანჯვა-წავლებას. მოუსა-
რებელი სოფლებში უდროვითი სა-
ლარო და შიმშილობა მემკვიდრისგან შე-
გების სიკატესთან ათასობით გლეხობას.
და ამ მთელი გადატარებას უზომოდ ამ-
წევებს რეპუტაციის პოლიტიკა, რომელ-
მაც მტაცებელ კაუბარს-სკიკონების
და გლეხ-ლიბერალის საჯიჯგანად გა-
დაცქია ქვეყანა... ჩვენ, მუშები ვფი-
ქრობთ, რომ მხოლოდ ხალხის მთავრო-
ბას შეუძლია შეამსუბუქოს ეს უზომო
სილოტაქე და ტანჯვა-წავლება. ჩვენ ვი-
ქით, რომ ელანდელი სათათბირო,
რომელიც მხოლოდ მსოფრედება ნა-
წილად აირჩია... არ შეიძლება ჩაი-
თვალოს ხალხის ნამდვილ წარმომადგენ-
ლობათ... რომ ნამდვილ წარმომადგენ-
ლობათ შეიძლება ჩაითვალოს მხოლოდ
სახალხო დამფუძნებელი კრება, არჩეუ-
ლი საყოველთაო, თანასწორ, პირდა-
პირ და ფარულ კენჭის ყრით, რომე-
ლიც ყველა მიწის და მთელ თავი-
უფლებას მისცემს ხალხს...

მაგრამ რაც უფრო ცოტა იმედებს
ვაძევებს მთელად აღებულ სათათბი-
როზე, მით უფრო დიდ მოვალეობას
ვაკისრებთ ჩვენს მუშათა დეპუტატებს.
(ჩვენმა დეპუტატებმა დაუბრუნებლად
უნდა გააცნონ ქვეყანას სათათბიროს
ტრიბუნლიდან რუტის სოციალისტური
პროლეტარიატის მოთხოვნები. მით უნ-
და სთქვას, რომ შრომის სრულ გან-
თავისუფლების ერთადერთ გზას სოცია-
ლისტური ბედად ჩვენს მუშებს, რომ
ისინი მზათ არიან უსოფელ მანაწილე-
ვით იმპროლიონ სოციალისტურ წეს-
წყობილობისთვის. მათ უნდა სთქვას,
რომ ხალხის თავისუფლება კლასთა თა-
ვისუფლება ბრძოლა მხოლოდ პოლიტიკ-
ურ თავისუფლების დროს შეიძლება
განხორციელდეს, როცა ხალხი თითონ
30 იქნება თავისი თავის ბატონ-პატრონი.
მუშათა დეპუტატები! არას დროს არ

უნდა დიფერენციალური, რომ მუშებისთვის საკმარისი არაა მარტო პოლიტიკური თავისუფლება, რომ მათთვის აუცილებელია სპორტული, გარეუბნის, კინო-მხატვრობის, გაფორმების, 8 საათის სამუშაო დღე, სახელმწიფო დახმარება, შრომის დაცვა საზოგადოებრივი უსამუშაოების, პენიონების, სპორტის, ცხოვრების გაუმჯობესება, საზოგადოებრივი მოწყობის, მოწოდება, რეგულაციებისთვის, დამუშავებული გლობალური სახელმწიფო ხარჯები—აი, ჩვენი მთავარი ეკონომიკური მოთხოვნები.

დღე, სთქვამს ყველა ეს ჩვენმა დებუტებმა და შეუდრეკლავი განაცხადი რევოლუციონერ პროლეტარიატის დამოუკიდებელი ტაქტიკის, რომელსაც კი ხანია აწარმოებს რ. ს. დ. შ. პ. და რ. მელნიკი რევოლუციის მეთაურთა გახდა მუშათა კლასი.

მუშათა დებუტატები! დაუფრენელი მიეწეოთ ცალკე ფრაქციის და დამოუკიდებელი იმპერიალიზმის, რომ თქვენი პროლეტარული—რევოლუციონერი ტაქტიკა ბურჟუაზიულ პარტიების ტაქტიკის დაუპირისპირებით. კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარეთ არა მარტო შავრუშელის, არამედ მოლაღატური ლიბერალ-მონარქიული ბურჟუაზიის, რომელიც რეაქციის ურავლება ხალხის წინააღმდეგ ჩვენი დებუტატები უნდა ცდილობდნენ, რომ ნდობა გაუტეხონ გლობალური ლიბერალ-მონარქიული ბურჟუაზიის და (პროლეტარიატის გარეშე) მოუწოდონ, და ეს იმით, რომ გლობალური ეთნო-დერტის სიმძლავრე მოკავშირე პროლეტარიატის...

თუ ჩვენი დებუტატი ასე მოქცევა, იმედი უნდა ჰქონდეს, ჩვენ მას სიკდილამდე მხარს დავუჭერთ...

ს ა თ ა ბ ი რ ო ზ ი

კადეტებთან მანანალობა, თუ კადეტებთან ბრძოლა? ამას წინათ ვწერდით, რომ კადეტ თავმჯდომარის არჩევა ისევ შემარჯენთა შემწეობით თუ მოხდებოდა სათათბირო-მოთხოვნა. ჩვენ ეგშვართა იმედი უნდა ჰქონდეს, ჩვენ მას სიკდილამდე მხარს დავუჭერთ...

ფელეგონი

სულმდაბლო, გულით, გრძნობით, დაცემული, მხარჯებით, კამბისა ბაყაყებო, ქვემძრებო, ჯიჯიგებო! სინათლისა გეშინიანთ და ბნელში ლესავთ ენას, მხოლოდ ზოხილთ ვუძახებთ თქვენს უცბილო, ჩუმთ კენას! მე მრცხენიან თქვენთან დავდგე, მოგაწოდოთ მშურათ ხელი, ახანავით იუდა გყავთ და მძიბილით მხოლოდ გველი! შორს, შორს ჩვენგან, სულმდაბლონო, მყევირალონო მხოლოდ სახლში, მომუშაოთ, მოკუშაოთ, თავგანწირულით გმირთ ბრძოლაში! ფარისევლის ქუჩა გასასვლელად, ქვეშა მალავთ ცხირებებს, ზურგს უკანთ ბედავთ ლანძღვას და პირში კი მხოლოდ ქებას. გიცნობთ, გიცნობთ ცხირილქვეითნო, ვიცი ჩუმთ ლესავთ ენას, მე კი ზოხილთ ვაძლევთ პასუხს, თქვენს უცბილო, უნდლან კენას!

ი. მვლავილი

ტყვეს, რომლითაც სოც.-დემოკრატიული დებუტატები დემონსტრაციულად არ დაესწრნენ პირველ სხდომას. მაგრამ, როგორც ვახუშტისგან ირკვევა, ჩვენ თუმცე ვცდებოდით. მემარჯვენეებმა მხოლოდ პოლიტექნიკური სკოლების მიუთითა ხმა გოლოვინისთვის. სამაგიეროთ მემარცხენეებს (ყური დაუდგეთ!) მენშევიკ-დებუტატებს—ყველას ხმა მიუთითა კადეტურ თავმჯდომარისთვის. ეს დაუჯერებელია, ეს სამარცხენოა, მაგრამ ეს ფაქტია!

(კადეტებთან ბრძოლა კი არა, კადეტებთან თანხმობა! აი, რა ლოზუნგით შესულან ამხ. მენშევიკები მეორე სათათბიროში.)

არ იფიქროთ, რომ ეს შემთხვევითი მომხდარიყო. არც ის იფიქროთ, რომ შავრუშელ თავმჯდომარის ასაკილებლათ მოქცეულიყვნენ ასე ამხ. მენშევიკები—ბავშვად კი იცის, რომ შავრუშელ თავმჯდომარე ვერას გზით ვერ გავიღოდა სათათბიროში. მენშევიკებს სრულიად შეგნებულიათ მიუთითა ხმა გოლოვინისთვის. საქმე იმაშია, რომ არჩენების წინა დღეს, 19 თებერვალს, კადეტებს საერთო კრება მოუწვევიათ, სადაც ზოგიერთი უკიდურეს მემარცხენეებს გარდა ნაროლოვების (პოლიტექნიკური სკოლების) და მენშევიკების (დასწავლავი) და აი, მენშევიკებს ამ კრებაზე მიუთითა პირობა კადეტებისთვის, რომ თქვენს კანდიდატს ხმას მიეცითო! (იხ. „НОВЫЙ ЛУЧ“ № 2).

რა უნდათ მენშევიკებს კადეტების კრებაზე, რა ჰქონდათ საერთო კადეტებთან, რომლებიც რეაქციასთან შეთანხმებას ნატრობენ?

არ ჰქონდათ მათ საერთო ნაროლოვებისთან, ამ პოლიტექნიკური სკოლებისთან, რომლებმაც არა ერთხელ და ირჯერ დააბოკინეს შეუგნებელ მუშებს მუშა-სოციალ-დემოკრატიზმი? რატომ მოაწოდეს ხელი ნაროლოვებისთან ერთად კადეტების სასარგებლო პირობას? დიხი, უცბილო, როცა საკუთარ ტაქტიკას დაკარგავს კაცი და კადეტების მანანალობას შეეწყვეტა: რაც გინდა კი ბო-

რომლებში იყოს, ის მაინც სხვის მანანალობას რჩევლობს!

ნეტა ვიცოდეთ რას უპასუხებდნენ მენშევიკი დებუტატები პოლიტექნიკური სკოლების წარმომადგენელს, რომელ-ღმრთელობაში იმყოფებოდა მათი და მათი გულმტკიცებით სწერს:

„ვახუშტის გაცნობიერება, რომ სათათბიროს ს.-დემოკრატიული ფრაქცია (რევოლუციონერული) დებუტატების კრებას დასწრებია... ნაროლოვებისთან ერთად, ამ პოლიტექნიკური სკოლებისთან, რომლებმაც მისიური პარტიზანული მკვლელობა მოაწყვეს ს.-დემოკრატიული მუშებისა? ნუ თუ ეს შესაძლებელია!“

თუ ყველა ეს ნამდვილია მოხდა, ნეტა მეორე ღირს ვადასტურებდნენ ამხანაგები ამ მოუფიქრებელ ნაბიჯს, რომელიც... დიდ ტკივილებს გამოიწვევს პოლიტექნიკური პროლეტარიატის გულში!“ (იხ. „НОВ. ЛУЧ“ № 2).

აი, როგორ ნათქვამი გამოიღებს ხოლმე კადეტების მანანალობა.

ს ა თ ა ბ ი რ ო ზ ი

მოსკოვში მუშათა ნაყბი. ჩვენ სოციალ. პარტიის ტარაზზე მომუშავეები ვესალმებოდნენ ჩვენს წარმომადგენელს, სათათბირო-სოც.-დემოკრატიულ ფრაქციას. ჩვენ სრულიად დარწმუნებულნი ვართ, რომ ფრაქცია მტკიცედ დაიცავს მუშათა და გლეხთა ინტერესებს და დაუღალავი იბრძოლებს მიწის და თავისუფლების მოსაპოვებლად. ჩვენ მივეცემოდით აგრეთვე სოც.-რევოლუციონერულ შრომის გზებს, დარწმუნებულნი, რომ ისინი ჩვენ დებუტატებთან ერთად მდგრადი დაიცვენ გაიჭირებულ ხალხის ინტერესებს და ეცდებიან ღებინა გარეთ ხალხის მოწყობა-დაარსებას პირობა-ტულ წეს-წყობილებაზე საბოლოო განმარჯვებლად. ამ გადამწყვეტ ბრძოლაში დასაწყისს უკვე განვიციდით ჩვენ თქვენთან ერთად... ასე ათავსებენ მოსკოვში მუშები.

სოც.-რევოლუციონერების გადამწყვეტილება. სოც. რევოლუციონერ-

რებს დაუდგენიათ სხვადასხვა კანონ-პროექტი წარუდგინონ ღებინა განსახლებული, პირველ ყოვლისა კანონ-პროექტი პოლიტიკურ დანაშაულებად დაკარგულ უფლებების აღდგენაზე (მე-2) დამუშავებულია და მუშათა დამარცხების სოციალისტ-რევოლუციონერები ეცდებიან ეს საქმე ღებინა ხელში იქნეს და არა ბიუროკრატიების. კრებას დაუდგენია აგრეთვე გამოუმუშავებული იქნას კანონ-პროექტი: ფარული საცხოვრებელი მუშათა საცხოვრებელი და საარჩევნო კანონის შესახებ. რ. ს. დ. დებუტატების ერთ ნაწილს დაუდგენია წინადადება მისცეს აწველა მემარცხენეებს საერთო ინფორმაციონური ბიურო შეადგინოს, რომელსაც სპორტების დროს მთელ მოსკოვის შეერთება შეეძლოს კადეტების გარდა. შრომის გვერდით უკვე დასთანხმებია ამ წინადადებას.

ბალშევიკური კომისია. ამ კომისიის შემუშავებული შედეგი მუშების სოც. დემოკრატიული ფრაქციის ტაქტიკის შესახებ სათათბიროში: 1) ღებინა ფრაქცია პირველ ყოვლისა სადავრეკო და საოპერატიული მიზნებს ემსახურება 2) ჩადგან მთავრობა არას გზით არ დაგვიშალოს თავის პოლიტიკის ჩანარა ტაქტიკას უნდა მივმართოთ ჩვენს, ჩადგან მასთანავე კონფლიქტი აუცილებელია, ამიტომ ჩვენ არ უნდა ვცდილობდეთ ამ კონფლიქტის გადალახას ჩვენი ლოზუნგების უარყოფით. რასაკვირველია ჩვენს მიზანს არ უნდა შეადგენდეს ამ კონფლიქტის ნაღარვე გამოწვევა, ჩვენ უნდა უკიდურეს იმ მომენტს, როდესაც კონფლიქტზე პასუხის გეგმით ხალხის თვალში მხოლოდ მთავრობა გამოვა ამასთანავე ბალშევიკები სპორტით აღიარებენ კადეტურ პარტიის ნამდვილ ხასიათს გამოაშკარავებს.

პეტერბურგის კომიტეტის მიმართვა. „ნოვ. ლუჩის“ სიტყვით პეტერბურგის სოც. დემოკრ. კომიტეტი შემდეგი მიმართვა გაუგზავნა სოც.-დემოკრატიულ ფრაქციისთვის: მე-2 ღებინა გახსნის დღეს, პეტერბურგის კომიტეტი რ. ს. დ. შ. პ. პარტიისთვის სოციალ-რევოლუციონერული ფრაქციის. ამანა-

ანარქიზმი თუ სოციალიზმი?

III პროლეტარული სოციალიზმი.

(იხ. „ჩ. ს.“ № 8)

რა გზას უნდა დაადგეს პროლეტარიატი, რომ შეგნებული დამოხმის კაპიტალიზმში და შეგნებული დამოხმის სოციალიზმში? პასუხი უბრალოა: პროლეტარიატი ვერ მიიჭრება სოციალიზმს ბურჟუაზიასთან შეერივნით, — ის აუცილებლად ბრძოლაში გახსნის უნდა დაადგეს. და ეს ბრძოლა უნდა იყოს ბრძოლა კლასური, ბრძოლა მთელის პროლეტარიატის წინააღმდეგ მთელის ბურჟუაზიისა. ან ბურჟუაზია მისი კაპიტალიზმით, ან პროლეტარიატი მის სოციალიზმით! აი, რა მოსაზრებაზე უნდა ეყარებოდეს პროლეტარიატის მოქმედება, მისი კლასური ბრძოლა.

მაგრამ პროლეტარიატის კლასური ბრძოლის ბეჭედიანი ფორმები აქვს. კლასიური ბრძოლა, მაგალითად, გაფიცვა, — სულ ერთია, ქვემოთ იქნება ის თუ საერთო; კლასიური ბრძოლა, უმეცრეობა, მოკითხვა, ლეგალიზმი, საბოტაჟი; კლასიური ბრძოლა აგრეთვე მანიფესტაცია, დემონსტრაცია, წარმომადგენლობით დაწესებულებებში მონაწილეობა სხვა, სულ ერთია, საერთო პარლამენტები იქნება ეს, თუ ადგილობრივი თვითმმართველობანი. ყველა ეს სხვადა-

სხვა ფორმები ერთი და იგივე კლასური ბრძოლისა. ჩვენ არ შევუდგებით ამ ფორმების გამოთვას, თუ რომელ ფორმას უფრო დიდი მნიშვნელობა აქვს პროლეტარიატისთვის მის კლასური ბრძოლაში, — შევინჯავთ მხოლოდ, რომ თავის დროს და თავის ადგილზე თვითუფროსი მათგანი — პირდაპირ აუცილებელია პროლეტარიატისთვის, როგორც საჭირო იარაღი მის საფუძვლიანობისთვის და დასაბრუნებლად. გათვითცნობიერება და დარწმუნება კი პირველი საჭირო პროლეტარიატისთვის. მაგრამ საჭიროა შევამჩნიოთ აგრეთვე ის, რომ ყველა ეს ფორმები მხოლოდ მომამზადებელი საშუალებანია პროლეტარიატისთვის, რომ არც ერთი ეს ფორმა, ცალკე ადგებულ, არ წარმოადგენს ისეთ გადამწყვეტ საშუალებას, რომლის შემწეობითაც პროლეტარიატი შესძლებს კაპიტალიზმის განადგურებას! შეუძლებელია, რომ მარტო საერთო გაფიცვით კაპიტალიზმი დაინგრეს, — საერთო გაფიცვის მხოლოდ ზოგიერთი პირობები შეუძლიან მოამზადოს კაპიტალიზმის დასაბრუნებელი; წარმოუდგენელია, რომ პარლამენტში იარაღი მომამზადებელი კაპიტალიზმი დაამხრას, პროლეტარიატმა, — პარლამენტარიატმა მის შემწეობით მხოლოდ ზოგიერთი პირობები შეიძლება მოამზადოს კაპიტალიზმის დასაბრუნება. მას შიგნით მდგომარეობის ის გადამწყვე-

ლი საშუალება, რომლის შემწეობითაც ძირის დასცემს პროლეტარიატი კაპიტალიზმს წეს-წყობილებას? (ეს საშუალებაა სოციალისტური რევოლუცია.) გაფიცვები, ბოიკოტი, პარლამენტარიატი, მანიფესტაცია, დემონსტრაცია, ყველა ეს ძალადან კარგია, როგორც პროლეტარიატის მომამზადებელი, მისი დამარცხებელი საშუალებანი; მაგრამ არც ერთი ეს საშუალებანი არ შეუძლიან წესი აუგოს ღრეწანდელ მალ-დამალს; საჭიროა ყველა ამ საშუალებათ თავი მოაყარონ რომელიმე ერთ, დიდ და გადამწყვეტ საშუალებაში, საჭიროა პროლეტარიატი ფეხზე ადგეს და მდგრადი იერიშები მიიტანოს ბურჟუაზიის, რომელსაც მხოლოდ დამარცხების კაპიტალიზმი. სწორედ ეს დიდი და გადამწყვეტ საშუალებაა სოციალისტური რევოლუცია.

(სოციალისტური რევოლუცია არ არის უცბი და ხანმოკლე დარტყმა, — ეს ხანგრძლივი მოქმედება პროლეტარიატის, რომელიც ამარცხებს და მოშორებს არამდე ბურჟუაზიას. და რადგან პროლეტარიატის გამარჯვება — ეს, იმავე დროს, მისი გაბატონება იქნება დამარცხებულ ბურჟუაზიაზე, რადგანაც კლასთა შეჯახების დროს, ერთი და მარცხება მეორის ბატონობას მოაწვევს, — ამიტომ სოციალისტური რევოლუ-

გებო, ისტორიამ მოგანდოთ აქვენი ერთ უმნიშვნელეს პარტიულ პოსტის დაკავებაზე მთელ პარტიასთან ერთად სრული დარწმუნებით ვართ, რომ თქვენ ღირსეულად შესარჩევად ყველა იმას, რასაც მოვლის თქვენგან სოც. დემ. პარლემენტარიატი; რომ აქვენი სოც. დემ. პარტიული დროა მუდამ მაღლა გეყავათ. დარწმუნებული იყავით, ამანაგებო, რომ თქვენს შიშველ საქმეში მქედრო კავშირის შესაქმნელად თქვენსა და პეტერბურგის პარლემენტარიატის შორის, ჩვენ მხურვალე დამხმარებელი ვიქნებით თქვენი. ძმური საღამო ამხანაგებს*.

საბაი სებაში

ამს წინათ ქ. გორიდან რუსეთში გადასახლებულთა და მთავრობის განკარგულებით უკან დაბრუნებულთა: გ. ამბროლოვს, გ. ზანგერდის, ჩარუტის და ქიტევის, რომელთაც 17 ოქტომბრის შემდეგ, მოქალაქეთა მონაწილეობით იარაღისთვის ფულის შეგროვება ბრალის დებოთ, ამ დღეებში თბილისის პარტიის პრაქტიკულმა საბრძოლველო ოქმმა ჩააბარა, სადაც ისინი პასუხის გებაში არიან მიტყვევნი 126 მუხლის ძალით. ამავე საკმისთვის, როგორც გავიგეთ, არხანგელის გუბერნიიდან აბრუნებენ სანდრო კეცხოველს. ამით გარდა ამავე საკმისთვის პასუხის გებაში არიან მიტყვევნი კიდევ სამი კაცი: ჩაჩინიძე, მარტოვი და ერთი სხვა, რომელთაც გარდა 126 მუხლისა, ბრალის სტენზე კიდევ 1254 მუხლის ძალით. ეს უკანასკნელი გორის ციხეში სხდნა.

◆ აღმართის პრაიმინსის ბარჯების გაზეთ კომიტეტს გადაუწყვეტია პრაიმინსისთვის საკუთარი შერეობა შეიძინოს. შედეგობაში აქვს ვაჭართა საზოგადოებების შერეობა, სადაც ეხლა საუკურო სკოლა იმყოფება და რომელსაც 75,000 მ. აფასებენ. ამ შერეობის შესაძენად საკუროსა ერთობლივად 25,000 მანეთი დანარჩენი კი ნაწილ-ნაწილად შეიძლება იქმნას შეტანილი. მაგრამ, რადგან პრაიმინსის ეხლა სახსარი არა აქვს ეს ფული შეიტანოს და არც მთავრობა ეხ-

მარბა, ამიტომ კავსისის სკოლების მხრეზელი სთხოვს ქალაქის გაბეგობას, რომ არ იკისრებს ეს უკანასკნელი სხეუნებელი შერეობა თავის ხარჯზე შეიძინოს, რომელსაც ფულსაც პრაიმინსმა წელიწადში 3,000 მან. გადაიხდის.

◆ 26 თებერვალს, საღამოს 6 საათზე, აღმოსაღროვის ბაღის წინ, ხაზინის ქუჩაზე ელექტრონის ტრამვაიის ორ გადახვეულ ვაგონზე ქვეშ მოქცეა თბილისის მსხოვრები გიგო იმედოვი რომელიც ვაგონებმა შეუბრუნა გადწყვეტი. მაქულულის გავით მიხეილის საფაღმცუფოში წაიღეს.

◆ გუშინ 27 თებერვალს, დილის 12 საათზე, ბაქოს გუბერნიიდან დაბრუნდა კავსისის ნაწესტნიკი გრაფი ევრონ-ელა-დაშკოვი.

◆ ამ დღეებში, სოფ. ნორიოს ახლო, ვილაც უქნობებს მოუტოვებთ ამავე სოფლის მსხოვრები სოლომან ვარდიას, შვილი, რომელიც, როგორც ამბობენ, სხვა და სხვა ძარცვა-გლეჯისა და მკვლელობის გამო ეს რამდენიმე ხანა იმალდებოდა.

◆ ქ. ბაქოს თვითმართვლობას ამ დღეებში ბაქოს უმუშევართათვის 1007 მან. დახმარება აღმოუჩენია. ამას გარდა 108 უმუშევარი დარჩენილი მუშა თავის ხარჯზე სამუშაოში გაუსტუმრებია; უმუშევართა საბჭოს საქართველოსთვის შერეობაში ადგილი მიუცია, ქალაქის საჩაიდან უმუშევართათვის ცხელი წყლით უფასოდ უზრუნველბის ნება დათმობს და ღარიბთა თავშესაფარი გაუფართოვბია. როგორც გავიგეთ, ბაქოში ამ ეკამათ 2155 უმუშევარი დარჩენილი მუშა იმყოფება.

პარტიის ცხოვრება

პროექტი რევოლუციის ბურჟუაზიულ პარტიებთან დამოკიდებულების შესახებ. პეტერბურგის და მოსკოვის კომიტეტის, ცენტრალურ-სამრეწველო რაიონის საოლქო ბიუროს და „პროლეტარს“ რედაქციის წარმომადგენელთა საერთო კრებას შემუშავებული მომავალ ს.ლ. სიგზღზე წარსადგენათ შემდეგი

დასკვნა პროლეტარიატი დღევანდელ კავსის პოლიტიკურ წესწესობებს. ამიტომ ამზობდა ქ. მარქსი ჯერ კიდევ 1847 წელს:

„პროლეტარიატი მუშათა რევოლუციისას—ეს პროლეტარიატის ამაღლება იქნება გამატარებელ კლასის მდგომარეობად... პროლეტარიატი გამოიყენებს თავის პოლიტიკურ ბატონობას იმისთვის, რომ რამდენიმე თავდასხმით წაართვას ბურჟუაზიის კაპიტალი და... პროლეტარიატს გადასცეს ხელში, რომელიც მაშინ—გამატარებელ კლასათ იქნება დარჩენილი“ (იხ. „КОМУН. МАНИФ.“ 77 გვ.).

თი, რა გზით უნდა იაროს პროლეტარიატი, თუ მას სოციალიზმის განხორციელება უნდა.

(ამ საერთო პრინციპიდან გამომდინარეობს სხვა ღანაჩენი, ტაქტიკური შეხედულებანი. გაფიცვებს, ბოიკოტს, დემონსტრაციას, პარლამენტარიატს მხოლოდ იმდენად აქვს მნიშვნელობა, რამდენად ისინი ხელს უწყობენ პროლეტარიატის დარბაზებს, მის ორგანიზაციის გამაგრება-გაფართოვებას, სოციალისტურ რევოლუციის მოსაწოდებას).

რა ფორმები უნდა მიიღოს პროლეტარიატის დარბაზები, როგორ უნდა განხორციელდეს მის ორგანიზაციის გამაგრება-გაფართოვება?

პროექტი რევოლუციის ბურჟუაზიულ პარტიებთან დამოკიდებულების შესახებ. კრებამ დადგინა: 1) რომ შეარჩევდნენ პარტიები (რუსთა კავშირი, მონარქისტები, შვედურებულ თავდასხმარბა სხვა), რომელნიც, როგორც კლასიური ორგანიზაცია მსხვილ შემადგენელ-ბატონებშია, უფრო მეტის გაზედვლობით, უფრო გარკვეულის მისწრაფებით გამოდიან დღეს ისტორიულ ასპარეზზე და ყოველ ღონეს ხმარობენ რევოლუციური კონსტრუქციის უკიდურეს გამწვანებას რევოლუციონერ მასსაში, სოც. დემოკრატია მოვლიდა გამოარკვეის შერეობაში, პარტიების რეაქციისთან ფართული კავშირი, აღზანას მუშა ხალხს, რომ საჭიროა ყველა ბატონ-ეზობის ნაშთების სრულ მოსპობისათვის დაუტყობოვლი ბრძოლა; 2) რომ ისეთი პარტიები, როგორც არიან „ოქტომბრისტი“, სავაქროსამრეწველო პარტია, „მშვიდობის განცხადების პარტია“ და სხვა... წარმოადგენენ მსხვილ შემადგენელ, ან კიდევ მსხვილ სავაქრო-სამრეწველო ბურჟუაზიის კლასიურ ორგანიზაციებს, რომელთაც დემოკრატიულ კონსტრუქციის საფუძველზე ჯერ კიდევ არ მოუხერხებიათ მორგება ბიუროკრატიათან სახელმწიფო ძალის განაწილების შესახებ; 3) რომ ეს პარტიები კონტრ-რევოლუციის გზაზე უკვე დადგნენ და მთავრობის თავის მოქმედებაში აშკარათ მხარს უჭერენ; სოციალდემოკრატიათ მათ შემუშავებული ბრძოლა უნდა გამოუცხადოს; 3) რომ ლიბერალ-მონარქიული პარტია, და უმთავრესათ კი კადეტთა პარტია, ხელ-დახმობი ჩამოშორდა რევოლუციის და კონტრ-რევოლუციის შეცვრა პარტიით; რომ ამ პარტიის ეკონომიკურ პროექტს საშუალო შემადგენელ—ბურჟუაზია, უფრო კი ბურჟუაზიულ ინტელგენციის მისწრაფებას შეადგენს; ქალაქის და სოფლის დემოკრატიულ-წერილ ბურჟუაზიის ნაწილი მხოლოდ ტრადიციული მიჯნება ამ პარტიებს, რომ ლიბერალ-მონარქიული პარტიები ყალბი იდეალებით ატყულებენ წერილ ბურჟუაზიის ერთ ღირწაწილს და მათ თვალში პროლეტარიატის რევოლუციური მისწრაფებას ლახვენ, სოციალდემოკრატის მიზანია: მასის პოლიტიკურათ მომზადებისათვის გამოიყენოს ლიბერალ-მონარქიულ პარტიების ყოველი ანტი-რევოლუციონური მოქმედება, რისთვისაც ის ეცდება თავისი, ბოლომდის დემოკრატიული მოთხოვნებიდან აშკარა დაპირდაპირის ზომიერ-დემოკრატიულ ფრაზოლოგიის ამ პარტიებში, რომ წინასწარ სოციალისტები და მშრომელთა გვეუფები (ესეები, სხ. სოც.) ცოტათი თუ ბევრათ გამომატველი არიან სოფლის და ქალაქის წერილ ბურჟუაზიის ინტერესების, მაგრამ ამავე დროს ისინი ირყევიან, ერთი მხრივ, ლიბერალებსა და, მეორე მხრივ, ტარან-დემოკრატ ნაშთების განადგურებისთვის ბრძოლას შორის, რომ ეს წერილ ბურჟუაზიული პარტიები, არსებითად ბურჟუაზიულ-დემოკრატიულ ამოცანებს სოციალურ იდეოლოგიის ბურჟუაზიას უკვე, ამიტომ ს.დემოკრატიათ თავგამოდებით უნდა იბრძოდეს ტრადიციების ცრუ-სოციალისტურ მისწრაფებათა გამოსაშკარავებლად, რომელთაც მიზნათ აქვთ დარჩილი კლასთა წინააღმდეგობა პროლეტარიატისა და წერილ ხაზინებს შორის და ამით ან, სოც.დემოკრატიათ, ჩამოშორის ერთის მხრივ ტრადიციები კადეტთა პოლიტიკურ გავლენას, ხოლო, მეორე მხრივ, აძლევს ისინი დაუქორნო მხარი ს.დემოკრატას შერე-

მელთა და კადეტების წინააღმდეგობასთანავე ს. დ. არ გალაზრებს თავის პროგრამის და ტაქტიკის სრულ განხორციელებისთვის ბრძოლას, რომ ამით ერთ-ერთულად თავდატყდეს, როგორც რეაქციას, ისე ლიბერალ-ბურჟუაზიის მუხანათურ კლასს.

პარტიის ცხოვრება

ქუთაისი. შეთხვევაში გოტო თუ ბერად იგის, რა ტყვე-წაღების განიგედენ რამდენიმე წლის წინად ნოქრება. 1903 წელს დაქტარა ახმათავსეველად მოძრაობის სიმაქ. ქუთაიში, და ნოქრება გმოვლენ აბილიის ასპარეზზე. დაატესადს რამდენიმე ნოქრა, რომელიც შიას მოკვეთა, შეც. 1904 წელს მოიტყვეს დიმიტრი ზოგარო ჯამშობის წყალობით. 1905 წელს წამა დატესად-ბედი შირადან მაქაწიშთა მაქაქანს აავს და მან ბოზინდა ძეგლე ნათქამა სიტყვათ: „დროი მუიობენ და არა შევსობი“. დაღე 1906 წელს, და რეკეტი თავისი სესხი მოვინა ქუთაისი; ვაშუმების დაუზღებთ დამიწეს შეც დაგება და იძულები და ვაევი ტყვედები შეუფარების თაო. რადგან შე გერ ჩამიგეს ზედა, სწაქა მოხვებულ ზემ დაღ-მასს და სწაქსა დაღე ქუთაისი სოციალდემოკრატის შერეობა და ტრადიციული დატყარეს კარბა. შესუსტდა გოტო თუ არა რეკეტი, და შეგებ-და ჩამოგდა ქუთაისში, მაქა იძუდა გამო-რეკეტი, ისეც დამიწეს და ბიკეტიც დიქსი თაო. 1907 წელს სოციალდემოკრატები, რამდენიმე თოვერასეველ სავაშოფო იჯარით აქვს აღებული, რამედღე ბრალს მდებს, ვითამ მას მოსამხრევეს ვადაქტარე მას ქანაღდება, დაგეტესადს როგორც შე აქე თობი მისი მოსამხრევე; სსკედა რა მოკვედის ღაზსა შექს. დაჩანს ათხვედ დაღ-მას, ცოდ-შედი, ეწოთა მას უკვე გასასხევედი არის დიგ-ქუთაისში. გზადიამთ ბ. ევამო და ესეც იძუდა, რომ იძუდა არა მქვს დატყარედი. მოკე დრო, რომ ჯამშობი სირაქს მოსქანან.

დათოი ქუთაი

ქუთაისის ციხე.

ამ. პავლი იმერლის ძე ბელიძის ხსოვნას

პარსკვეს, 23 თებერვალს, ღამის 12 საათზე, ამირ-კავსისის რკინის გზის საავთოყოფოში გარდაიცვალა ტენის ან-თეობი 21 წლის ამ. პავლე ბელიძე. ის იყო ქუთაისის გუბერნიის ამავე მაზრის მსოვრები.

ვინ იყო პავლე? რომელ კლასს ეკუთვნოდა ის? რას ემსახურებოდა?

პავლე იყო უბრალო გლეხის შვილი, ღარიბ ოჯახში დაბადებული, ძონძეში, და (ყოი ძალით გამოზდილი. მას არ დასცდა თავის შრომულ დღის გვერდზე დამატებულიყო. არა,—პავლე ჯერ კიდევ მაქა ბავშვი მოაშობა დღე-მამის ახლოს ყოფნას არსებობისათვის ბრძოლაში და ამ უკანასკნელმა თავისი შეუბრალებული ხელით გადმოტყარცა ქ. თბილისში და შემდეგ ამოაყოფინა თიერ კრინის გზის დეპოში, სადაც ის მუშაობდა სოციალდემოკრატის, ის, როგორც მუშა ეკუთვნოდა მუშათა კლასს, არა, ეს კოტა. პავლე იყო მუშათა პარტიში, იყო მუშათა ორგანიზაციაში. ერთი სიტყვით, ის იყო საუკეთესო წევრი რ. ს.დ. მუშათა პარტიისა და ეკუთვნოდა მეშუბრე-შეობა ფრაქციას. მარშან-წინ, 1905 წ., როდესაც თბილისში სომხეთ-თათართა ხო-

ციის პირველი საფეხური პროლეტარიატის პოლიტიკური გაბატონება იქნება ბურჟუაზიზე.

პროლეტარიატის სოციალისტური დიქტატურა, პროლეტარიატის მეორე ძალა უფლებების ხელში ჩაიღება—თი, რითი უნდა დაიწყოს სოციალისტური რევოლუცია.

ეს კი იმას ნიშნავს, რომ **სანამ ბურჟუაზია საესებით არ დამარცხებულია**, სანამ ქონება არ ჩამოიბოძევა, პროლეტარიატს აუცილებლათ ეყოლება თავისი სახმდრო ძალა, მას აუცილებლათ ეყოლება თავისი „პროლეტარული გვარდია“, რომლის შემწეობითაც შეეცდება გაფანტოს მომავალ ბურჟუაზიის კონტრ-რევოლუციური იერიშები—სწორეთ ისე, როგორც ეს პარტიის პროლეტარიატს ჰქაევდ კომუნის დროს.

პროლეტარიატის სოციალისტური დიქტატურა კი იმისთვისაა საჭირო, რომ მის შემწეობით მოახდინოს პროლეტარიატმა ბურჟუაზიის ექსპროპრიაცია, რომ მის შემწეობით ჩამოართვას მთელი ბურჟუაზია: ადგილ-მამული, ხეტყე, ფაბრიკა-ხაჯოვლები, მამულები, რკინის გზები და სხვა.

ბურჟუაზიის ექსპროპრიაცია,—თი რითი უნდა გათავდეს სოციალისტური რევოლუცია.

ასეთი ის დიდი და ვადაქტარედი საშუალება, რომლის შემწეობითაც ძირს

(შემდეგი იქნება)

კო...

ცვა-რღებთა იყო, მაშინ პაეღე სხეა იმხანაგებთან ერთათ თოფით ხელში ორ—ერთი-მეორის მოწინააღმდეგე ერთა შუიღგა და მით ამ ტრაგედიაში შემირიგებელ როლს თამაშობდა.

ღიას, ასეთი თავ-განწირული ამბავი გამოცდილა ხელისუფლებამ სსკდმ-მა, ეს დღის, როდესაც ისინი, პაელები, აუცილებელნი არიან რევოლუციონერ მოძრაობისთვის ამხანაგო პაელ! შენ მოვედი, მარა არ მოგეცადა ის პარტია, და არც მოკვებამ არმეხსიან შენ ეკუთვნოდეს სული და ხორცის, ის იქნება, რომლებსაც შენ დასაურებოდი! იწევი შეგ-მნელ მიწაზე და მოსვენე სხენი უზომო შეშაობისაგან მოქანცული სხეული ჩვენ ქ, შენი ამ ხანაგად აქ განცარბობი ის მიზნისათვის ბძბაძის, როლისთვისაც შენ თავი გიწარა და გადღებულსი შევიდობით, დაუგეყნარა და ძირფუსი, ამბავიც პაელ

ანხანაგების მონდობილობით კ. ხომერკიძე

၈ ၂ ၁ ၈ ၆ ၈.

კერძს 25 თებერვლს დილით ავღაზის
 არქისანსელე თეატრს, ვილაჟა მან მეითი
 ზეგანაჟს წარმადაგენის ქართულთ მეზობელ
 ბიძა. ვისეც თეატრს უვლაჟა დს ცოტათ
 ბეგით რქობს ხელგუნაჟს, ის ადგილთ მ
 ზეგანაჟს, რომ აქ ღრმა კოართ, ნამდვილ
 ზალაგენის კლოუნების პრამიჟაჟა იყო, ერთ
 სიტყვით, მართლ უმეტესდელა თეატრს
 ზეგანაჟს, რომ აქ ღრმა მისეჟა, საგულისმებრ
 აქ აქ ისი, რომ ეს ვაჟებოჟაჟს აქ ქალბატონ
 „შახიბოვს“ თავითი ფილინოჟიჟის მამაჟა
 დელაჟა ჯერტეჟა—მეჯდისმებრ, ქართულ
 ეკოლო, არაგუნაჟს დს სხვა სეჟან
 დილთ ვაჟებოჟაჟს: ლაბით რქობს რაჟა მან
 ამიტომაც უფრო ზატესენა ჯიბის სასარგებლო
 სიტყვებოჟაჟს: მაგრაჟ აქ აქ მუშეთეჟან
 ზეგანაჟს: თეატრის დარბაზი თითქმის
 რილი რქობს დს ზენი „შახიბოვს“ ხანა მწრულ
 დს დარენ, თამაშობს ვინ ჰიგის დს ამ მისეჟ
 ვინა სოჟელ მამაქიბინდობს, როლუჟენ მ
 მენე ჯაჟელანა—თითი სიტყვით ვაჟებოჟაჟს
 ზეგანაჟს დს თითი ჰეჟა ნაგებოჟაჟს
 ზეგანაჟს. ერთი სიტყვით ჯეჟა მხოლოდ
 ზეგანაჟს მსკოლო, რომ აქ ქალბატონ-ვაჟ
 ზეგანაჟს მსკოლოჟაჟს აქჟით სიტყვებოჟაჟს
 ზეგანაჟს აქ კაცად-ცუტერი თამაჟეჟრობა, აქ ზალ
 ზეგანაჟს რიგებოჟაჟს დს ფიგროჟენ ეყუო ეს მს
 ზეგანაჟს ზეგანაჟს დს რიგებოჟაჟს

მეგობრად

၅ ၆ ၈ ၉ ၁၀ ၁၁

ჩინეთი. მგონი არც ერთ ქაბას დღეს არ დაუწყებია ისე გულისხმით, ისე გახდებდნენ თვის ურჩი შვილი, როგორც რუსეთის რევოლუციის, რუსეთის თავიწასულ* მუშათა ხალხს სწყევლიან და ჰყარავენ, განუსაზღვრებ დატონობას, დღდაღად მუდმივად მიტყეული, აზიის სახელმწიფოთა პატონ-პატრონი** იგინი ნათლად ხედავენ, რომ რუსეთის რევოლუციის მთი კავებს არას უქადის, რომ იგი დროით-დღე „ურყინის“ მონა-მორჩილ ქვეშევრდომს და ამის მოთენება არ შეუძლიან. აი, ამჟამად, როგორც გაზეთი „Товарищъ“-ი გადმოგვცემს, გაზეთ „Креко“ დე შნენ** ჩინეთიდან ატყობინებენ, რომ ვიცე-კარლს ხუცის მიღება სიღულფოა დღემე, რომელშიაც უმაღლესი მთავარმა აუწყებს მას იან-უ-კიანეში რევოლუციონერ პრაზა-ვანდის შესახებ და უბრძანებს, რომ მეთაურობი დაატყვევოს და დასაჯოს. მერო დღესმეორე მასვე ატყობინებენ, რომ ხიან-ჩენეში რევოლუციონერებმა დიდი ენერგია გამოიჩინეს და ჯარის გაგზავნა მჭიდროდ ჩასაჭრაბად აუცილებელი დაჩიბა.

თი „რუმინიტე“ ამბობს: „ეკლოზარკა
თან ძლიერ მოძრაობდა, რომლის მე-
თაურებზე თავგებდავად და პატო-
სანი ხალხნი არიან. მათი პიროვნა-
ობა რუმინებთან ძან ახლო სდგანან ჩვენ
პიროვნაობა-მოთხოვნილებებზე. ეს მოძრა-
ობა სულაც არაა უბრალო სტიქიური,
არანც მთავი მოტივითა მოწყობილი. ჩვენ
ამაგვალ წყაჩაობიდან ვითო, რომ
მთელი ეს მოძრაობა დაწყებულია ჩინე-
თის რევოლუციონურ პარტიისაგან.
მის მოთხოვნილებს შევცდნა, ლდვენ-
დელ თვითშეკრებით მოთვალის
მათთან ერთად, რასაკვირველია, მანჯუ-
რის დიქსატის შიშობა, მტკიცე დემო-
კრატიულ რეჟიმს დამყარება, კერძო
საქონლის გაუქმება და სერთშორისო
მკუდრობის დაცვა.“

აი, რა პროგრამის შემდეგ პარტია შექმნილა იმ ქვეყანაში, რომლის მესხობა რეზინა იმდენად შორს იდგნენ მოქმედათ, რაკ კაცობრიობისაგან და საერთოდ გვარკის ცივილიზაციისაგან, რომ გვრობაზედა კაცის მარტო დანახელ კი ეგადავრებოდნენ და უოველიდერს, რა რაკკიჩინდობა არ იყო, ეშმაკის გამოქმედარს დაბანდნ.

გერმანია. 28 თექვსიწლის (ახალი სტილი) ბერლინში მომზადდა ნემცე სტუდენტთა კრება, რომელსაც გუნაზილის საკითი, თუ ჰაგერის დამოკიდებულება უნდა იყოს ნემცე სტუდენტთა დე უსილე სტუდენტებთა შორის.

კრებას ერთობა, დიდის აღტაცებით, მიუღია პროფესორ სამასის რეზოლუციური, რომელშიც ნათქვამია "შენდგე: ჩაღადნ დამოსაქობიდან მომავალი უსულოტრო ღუმენს ტემის რიხება ზრდა ნამოშარია გერმანიის უმღელეს სკოლის ნაიკითხვარ სტუდენტებისთვის, ამიტომ ჰეენ ვადგენთ, მოგთხოვთ სახალხო ადამიანების მინისტრ, რომ იმპერია კავილე ღონისძიებთ ამ აღნიშნულ ელემენტების თაიდან მოსამარტებლად." აი, სადა სტუდენტთა გერმანიის დარაჯობის შოგინიზმში.

୧ ୦ ୩ ୦ ୭ ୦ ୬ ୦

(პერეკრუკის დეპუტატი სააგენტოსადგან).

25 თებერვალი

პეტერბურგი. ვოლკოვიშაში მეორე შეიპყრეს გაქცეული ტუსიცი ვისლოვეი, რომელმაც განიზრახა პოლიცევი ლუდარმა და მოკლა.—ხელოსანები დაბრუნდნენ კაპორანკი ვაგენიუი, რომელმაც ამს წინათ ჩამოგდებია პოლიციის სატუსლო განკუთვნიების შწინის ქვეშეული და გაიტყ.—ბიანისკის სტაციონარზე თავის სახლის წინ სამი ტყვიით დასაქრეს დღვოს უფროსი; თავდასწრებინა მიიღეს.—სიბიერის ლაშთი უმცროსი მას დასქრეს ქუჩაში საირობო გამეგობის მოსამხატვრე გულები დოლოგოვი.—ლომში თავის ბიანაზე მოკლეს პოზნანსკის ქარაი და სტარტოხი. საჰაიმო სტარტოხიან ზერეში მიმავალ ორ ვაქარს თავს დაესხნენ პოროტ-განზრახულები; ერთი მოკლეს, მეორე მძიმე დასქრეს. თავდასწრებინა მიიღეს.—გაქარცეხეს ბაქეს ქაბხის კანტორა, წილეს 600 მ. დაპაროსილავში თავს დაესხნენ სოფლის დოღდეს სემიონოვს, წაიარეს 190 მან. და დასქრეს ხელში მდღდლის ცოლი. ბოლოვში ექვამ შეიარაღებულმა გარცეცხა პოპოვის აზანკოვი წილეს 130 მან. აზანკოვის შაზრში პოროტგანზრახულებმა ყელი გამოქრეს მემამულე უბოგის და ექვს მუშას, წილეს არა მეტეს 100 მანკილი. გაღარა ცოცხალი მხოლოდ 7 წილს ბაგეგი—ისი და

სახიზრებელი. ბორცვებში მდებარეობს გარე
იქნენ. სოფელ ივანოვკაში, ელისავე
ტოგრაძის მუზეუმი, გლბე იულოვის
სახლში იყვითა, ვილსაგანა და ტომე
ბუღმა, ყუბაგანმა, მეორე ყუბაგანმა იზა
ვის გოშაში. უბედურება ხალხში არ მო-
მდარა.

პეტერბურგი. 25 თებერვლის საღიერო
მინისტრის თავმჯდომარეობით განხილ-
ესაშა. შესესხა მუშაკთა საითხის განხილ-
ვისა. მრეწველთა მიერდ მუშების ღუბ-
დურ ზმთხვევისად და ღუფევის საზოგ-
ად პროექტი, მაგამ ზოგიერთ ტა-
ტირებში არ თანხებიან სამინისტრის.
ღუბაიერსათ ხმის დანაწილებას იწვევს
მრეწველობის მცხადის (იოცინი) საითხი:
ზმუფელები ატახებენ სურჯილს, ცო-
ტა ნხობით ძალითკლებდ მუშებს მის-
ტა მრეწვეობა საკითხიყოფი კასილად და
კარდღენიერ ნაწილ ხარჯებთა ზეადსო-
თიფინდ შორის შესატან ზედდ ფუ-
ლისა. მომტებით, ამ საითხის დიდეს გა-
ნისობაჲნ.

თეიარანი. ისპაანში სერათო გავი-
ცეა, რომელიც გამოიყენა გენერალ-გუ-
ბერნატორის პრინცი ზოლი სულთანის
შეზღუდვის მხრივ უწყსოების ჩადენა-
მადენშივე გვიცულო დაიკა. მეგლის
და წაიჭიბეს ისპაანის მეთაურმდომის
შეშე, რომელიც მოთხოვნენ ზოლი
სულთანის დათხოვნის და იმის ოჯახი-
ის ქალიქიდან გაძევებს. გადასწირტეს
—მინიდან საქვერა მინისტრის პირთ,
მიმართა შაჰის თხოვნით, ასრულოს
მეგლისის სურვილი. ისპაანის გავი-
ცულმათ თავშესაფარა ამოარიჩის ინგლი-
სის სატელეფონო შენობა.

ლონდონი. „დეილი-მეილს“ თეარბი-
ლის ატეოზიზებენ, რომ ზარბიას*) და
ქრისტაქიას წინაღმდეგ მდეუარება თან-
დათან იზღუბა. ქრისტაქიები იზარბებენ.
ერთი წეგრის ზრთი, ანარქა უფრო მთო-
იკლდე თუგის, ზრდებენ არც ზარბიანტის
და არც მთავრბიას არ მესწეოთ ძალა და-
ბრბოთ მდეუარება.

კერძო. ღამით განძრახეს პოლიციის-
ტრის გაძარცვა, მაგრამ ხელი შეუშალა
ხმაურმა. შიშველები გაიქცნენ. გორ-
დოვებში, სრულად ასტეხეს.

26 თებერვალი.

მუკდენი. იაპონიას მანჯურიიდან ჯარები გაყავს; მსოფლიო რეინის გზის დასაწყვად სტოკებს 165 ათას კაცს.

იაღბა. დღის პირველ საათზე ღვიძლის
გზა-ტყევიდან ნოკიოპონის სახლიდან მოდ-
ოკონებზე ღვებამის ესრდეს უშობარა. და-
ჭრენ - აღიუტანტი მსუბუქთ, შეეიტლე-
მომივთ.

კიევი. სტუდენტების წარმომადგენლების
გადაწყვეტილებით, — ხელი შეუშავეს უნი-
ვერსიტეტში ლექციებისა და პრაქტიკულ
შეგანების მიმდინარეობას. რექტორი,
რომელიც აკადემიკებს ლექციის უფათზე
და, ძველად კახაკს წესდებოდა აუდი-
ტორიადან.

ბეტერბურგი. ჟანჟურობათ ღვთის გან-
ყოფილების შემოსის შუადგენი, დახურე-
თა წმინდანებისა ცამეცხვის შესახებ
მღერანობის შემდეგ: განყოფილების
არ ღვთავე დამარჯობებელ მიხედის, რამ-
დღემ დახურეობის შემდეგ ცუბრნაობისა
სიხვისა—ღმთიანი, დღეობისა, სხვა-
სიხვისა, რადიმის, ბეტრეობის, ვარძა-
სიხვის, გორანობის, არანაობის,
ღვთისა, ბეობის, ზღობის, ვარ-
სიხვის, ბრნობისა, სტაობის

*) შენიშენა განყოფილებების: პარსებს უწოდებენ ცეცხლის თაყვანის მცემელ სპარსელებს, რომელთა რიცხვი უდრის 8000-ს.

[illegible]

პარიკი. დეპუტატთა პალატაში მო-
არესმა განაცხადა უსპეკიფიკაციის, რად-
განა მთავრობამ ელემენტარულ სტან-
დარტს გაფიქსელ მუშების მაგიერ დააყუ-
და ჯარის კაცები, რითაც მთავრობამ
დაარღვიო გაფიქსელის საფუძვლები. კლემ-
ენტინო განაცხადა, რომ გაფიქსელ შესა-
ძლებელია, მხოლოდ არა საზოგადო-
მეცნიერებლების; მთავრობამ ისარგებლა
ჯარის კაცებით საზოგადოების ცხოვრე-
ბის უფლებათა შესწარჩუნებლად. მთავ-
რობის მოვლენობა—ლიცეის საზოგა-
დოების სკოლებზე; არ შეიძლება მუ-
შები გადაეცაქიოთ მონებათ და არც მათ
მეტარებლები განაქცევას სასურველი.
სკოლისტებში განმარტება ხელთ მოქ-
მედებენ, რადგანაც ისინი მიღიან შრო-
მის ფედერაციის გზით, რადიკალები კი
არ შორდებიან თავიანთ პოზიციებს; თუ
სკოლისტებში თანახმობა არ არიან
არ უნდა მიიტანონ იერიში მთავრობა-
ზე, რომელიც ამზადებს უსპეკიფიკა-
ციურ მუშებს.

სოფია. მინისტრ-პრეზიდენტი პეტკოვი, სხვა მინისტრებთან ერთად სერბიის დროს ქალაქის ბაღში, რევოლუციის სამი ტყვიით მოკლეს. ვაქრობის მინისტრი გენანდიევი დაიჭრა ხელში. მშველელი სამსახურიდან დათხოვნილი მოხელეა.

მოსკოვი. 26 თებერვალს, ღამით გა-
დაცეს ერმაკოვის ბოგოდულნის ფი-
ლარეტის ეკლესია. წაიღეს ძვირფასი
საძღწეები, ტრაპეზის კილობანი, სახა-
რავა და სხვა ნივთები. აწნას ხატიდან
ჩამოღულგვიდა ოქროს კაზა და მეორე
ხატიცის მოუხბათა გვირგვინი.

ქალაქის საბჭოს მდივანი ასტროგი
მიიწვიეს საბელშევიკი ლუბის სეკრეტარა
— ლუბის კანკელაობის გამგის ადგილზე.
ბეგბერიკი. რეინახობის შესახებზე,
პეტარა ბოეშმა თამაშობის დროს იპოვა
მრგვალი ნივთი და ვადასა გოროდო-
რის, გამოკვლევა აღმოაჩინა, რომ ეს
ასაფეიქტებელი მასალა ყუფილა. ამ აღ-
ვლის შემთარტყეს პოლიცია და აღმოა-
ჩინეს თოვლით ექვსი გატყენილი ყუბმა-
რა, გამოძიება სწარმოებს.

რედაქტორ-გამომც. მ. კვაჭავაძე.